

Szeged, 1932. október 22.

Egyházi Híradó

A szegedi- és ujszegedi ref. egyház hivatalos lapja

Főszerkesztő: Harsányi Pál.

Szerkesztő: Bakó László.

„Mikor pedig estveledék, hozzá menének az ő tanítványai, mondván: Pusztá hely ez és az idő már elmúlt; bocsásd el a sokaságot, hogy menjenek el a falvakba és

vegyenek magoknak eleséget.

Jézus pedig monda nékik: Nem szükség elmenniök; adjatok nékik ti enniök.

(Máté 14:15-16.)

XI. évfolyam 1932. 42. szám.

TARTALOM :

Vezércikk: Felhívás és meghívás. — Második cikk: dr. Sz. Kun Béla: A magyar reformátusság nemzeti programja. — Hírek. — Ujszegedi Missziói Egyház. — Családi Kör. — Hirdetések.

Felhívás és meghívás!

Amikor Jézust az ötezer ember testi megelégtetése felől kérdezték a tanítványai, ezt a sokatmondó választ adta azoknak: »Adjatok nékik ti enniök!« A mi Urunk ezzel a kijelentésével azt a sokszor jóhiszemű, még többször rosszhiszemű állítást rombolta össze, mintha a keresztyénségnek kizárólagosan a lelkiek terén lenne küldetése.

A keresztyén egyházak mindinkább a saját testükön érzik, mit jelent az a mulasztás, amelynek eredményeképpen többé-kevésbé elszakadtak a mindennapi élettől és a testben járó embertől, akinek hiába vannak anyagi problémái, sőt egyenesen kenyérgondjai is.

Ezen a területen szeretnénk egy hiányt-pótló lépést tenni és megalakítani a Szegedi Reformátusok Temetkezési és Segélyezési Egyesületét. Akciónkkal elsősorban a hiveinknek akarunk szolgálni, de az eredményből fog jutni az egyház szegényeinek is, akiknek a gondját felvenni legszentebb keresztyéni kötelességünk.

Nekünk embereknek mindenestre egyetlen értékálló »biztosításunk« van: a hitünk, amely meggyőzte és ismételten meggyőzi a világot.

Mégis. Az Istentől kapott értelmünkkel és anyagi eszközeinkkel magunknak is gondolnunk kell a holnapra. Egyik legkézenfekvőbb és legegyszerűbb ilyen emberi gondoskodás, a halálesetre szóló u.n. temetkezési biztosítás. Mentessük ezzel magunkat és hozzátartozóinkat azoktól az anyagi gondoktól, amelyek még inkább beárnyékolják szívünket, ha megjelenik házukban egy koporsó.

A megalakulás előtt álló Szegedi Reformátusok Temetkezési és Segélyezési Egyesülete, illetőleg annak előkészítő bizottsága gondosan megvizsgálta azokat a biztosítási feltételeket, amelyeket számára csoportos biztosítás céljából a Magyar Hollandi Biztosító Részvénytársaság felajánlott és azokat minden tekintetben kielégítőnek találta.

Éppen ezért református Testvéreinket a fentnevezett egyesület tényleges megalakításának a kérdésében folyó hó 23.-án, vasárnap d.e. 12 órára az egyház tanácsstermébe alakuló gyűlésre ezennel meghívjuk.

Az Előkészítő Bizottság.

A magyar reformátusság nemzeti programja

(Dr. Sz. Kun Béla debreceni egy. tanár előadása a szolnoki konferencián.)

A mi nemzeti programmunk nem lehet más, mint az, hogy legyünk. De úgy legyünk, hogy mássá ne váljunk, mint aminek lennünk kell. És úgy legyünk, hogy a magunk célkitűzése szerint haladva utat mutassunk s ne mások nyomában vándoroljunk. Régen a magyar reformátusság ezzel töltötte be nemzeti hivatását.

Am éppen ezért a munkánk nem lehet ugyanaz, ami kétszáz évvel ezelőtt volt. Ami munkát eleink megindítottak, továbbvitték mások s szomorú volna, ha mi nem tudnánk egyebet, mint annak a szükségességét emlegetni, amit már régen meg is csináltak.

A magyar reformátusságnak elvitathatatlan érdeme van a magyar nemzeti nyelv megtartásában és kifejllesztésében s ezzel — hiszen nyelvében él a nemzet — a magyar nemzeti lét megőrzésében. Az Erdély kis részében meghúzódó unitáriusokon kívül csak ennek a mi magyar vallásunknak

templomaiban hangzott az istentiszteletben elejétől végig magyar szó és a magyarok földjén mindenütt: Máramarostól Horvátországig, Pozsonytól Brassóig. A mi Károlyi Gáspárunk és a mi Szenci Molnár Albertünk tanította a magyar népet formásan beszélni. A mi egyházi szertartásunk nevelte a magyar szónokok légióját, már Pázmány Péter előtt. Nem csuda, hogy az új életre kelt Magyarországon, a 18. század végétől, vagy száz esztendőn át, az író és beszélő művészet, az irodalom és a színészet óriásainak aránytalanul nagy része a reformátusok közül való.

Amint a magyar nyelv úrrá lett az országban, a mi magyarság-örző szerepünk aláhanyatlott. A kiegyezés utáni új magyar állami berendezés idején a sváboknak, tótoknak, zsidóknak egész serege magyarosodott meg, közülök sokba összeházasodás révén eredeti magyar vér is került és ezek

a naturalizált magyarok igen sokszor hevesebb és hangosabb hívei a nemzeti eszmének, mint azok, akik fájának törzsöke keleten nőtt. Amellett az irodalom és a színesztet művészetből részben mesterséggé lőn, amelynek sikeres űzéséhez felér a kalmarszellem. Ma bizony a nemzeti nyelv hivatásos munkásai között sokkal több van más, mint református. Sőt magában az egyházi életben sem egyedül a miénk immár a magyarság: sorra mindegyik vallásfelekezet mind nagyobb tért enged a magyar nyelvű imáknak, énekeknek és szónoklatoknak. Ma már nem sok értelme van azzal hivatkozni, ami a múltban érdemünk volt, hogy mi vagyunk a magyarság mentsvára, hiszen ebben a kis országban alig van más, mint nyelvben, névben, külső szokásokban magyar. Itt a magyarság javára nincs mit apostolkodni.

De mégis. Nemzeti nyelv nemzeti érzés nélkül csak amolyan festett koporsó. Vajjon nincsen-e ebből sok a magyar életben? Vajjon a magyar gondolat elhatol-e a legalsó és a legfelső rétegekig s vajjon átjárja-e igazán azokat, akik annak iparszerű szószólói? Vajjon nincs-e a magyar nemzeti eszme hű öréke és ápolójának teméntelen feladata ebben a vonatkozásban?

A magyar reformátusság a közműveltségnek és a tudománynak főerőssége volt. Iskolái kezdettől fogva szerények, szegények, de példaadók és nagyhírűek voltak, ám jelentőségükben annál többet veszítettek, mennél inkább kiemelkedtünk a nyomasztó szegénységből. A jól berendezett és jólzetésű tanítószeméllyel ellátott iskolákkal a mieink nem bírhatták a versenyt, rászorultak az állam mankójára s ezzel elvesztették a sajátos karaktert. Majd, hogy az állami mankó nem segít, egy részük már kezd megválni az egyház testétől s ez az egyházi oldalon is gyakran szívesen látott folyamat ki tudja, hol áll meg. Ám ha valamit kedvezőbbé is válnék a helyzet, az egyszerű bizonyos, hogy milliós palotákra, államtitkár fizetésű professzorokra nekünk nem telhetik, mi vezetők a közoktatás terén immár nem lehetünk.

Ez mégsem jelentheti azt, hogy az oktatásban reánk nem várhatna különleges feladat, melyet mi talán mindenki másnál jobban végezhetünk. Ha az iskolából — ne adja az Isten — kiszorulnánk, marad számunkra sok szép feladat az iskolán kívüli oktatásban és a nevelésben. Nem hiszem, hogy volna Magyarországon bármiféle szervezet, amely a népiskolán kívüli oktatásra annyira képes és annyira alkalmas lehetne, mint a református egyház. S nem hiszem, hogy az iskolán kívüli oktatásnak bárhol is annyi haszna és szüksége volna, mint a mi

magyar református népünk körében. Ez a mi népünk értelmes és tanulatlan, önértetes és magárahagyatott. A korlátolt elmének nem baj, ha tudatlan marad s a szolgáléleknak mindegy, ha nem törődnek vele. A mi népünket azonban nem szabad elhanyagolni, mert észreveszi és fájjalja mellőzöttségét, meghasonlik magával, bizalmatlanná lesz a vezetőivel szemben s rábízta magát inkább olyanokra, akik idegenek ugyan a lelkéhez, de legalább kedvében járnak. Ha nem vigyázunk, seregnélküli tisztikar maradunk.

A közbülső és felsőfokú oktatás körében pedig nagyszerű nemzeti feladatként vár reánk az egyszerű, olcsó, minél több tanulótól hozzáférhető internátus létesítése. Nemcsak azért, hogy minél több szerény sorsban élő tehetségnek adhassunk módot a tanulásra; nemcsak azért, mert az egyszerű közösségben nevelés nagyon jól illik a keresztyén testvériséghez; sőt nemcsak azért, hogy ezekkel az intézményekkel a magunk szellemének részeseivé neveljük az ifjakat, hanem azért is, mert a magyar református családok gyermekei számára az esetek legnagyobb részében aligha van más módja az idegen élőnyelvek megtanulásának, mint az internátus. A nyelvek tanulhatásáról gondoskodó internátus nemcsak mint nevelőintézet tiszteletreméltó, hanem mint a magyar tudományosság jövőjének előkészítője. Ahogy régen a kollégiumaink azért voltak tudós-nevelők, mert a latint kötelező társalgási nyelvvé tették, éppenúgy ma az az internátus, amelyik ifjait a tudományos munkálkodásban szükséges nyelvre megtanítja, annyi gyertyát gyújt a magyar nemzeti műveltségnek, ahány ifjat felnevel.

Nem lehetünk vezetők a tudományban sem a mai helyzet szerint. A nemzeti nyelv művelésében előljáró reformátusoknak a tudományos élet körében jelentősége már akkor kezdett esökkenni, amikor a magyar tudományosság nemzeti nyelvűvé lett. A tudomány latin korszakában minden tudományos munka — a magyaroktól írt is — az egész világ tudományos ellenőrzése alatt állott; szerzőként csak az állhatott elő, akinek csakugyan volt mondanivalója, az idegen tollakkal pompázót könnyű volt rajtacsipni; viszont a tudós számára az egyetlen latin nyelv birtokában rendelkezésre állt az egész világ irodalma. Akkor a nagy tehetségben gazdag és a latint átültető könnyen elsajátító magyar reformátusság köréből többben szerezhettek tudományos nevet. Ellenben amint a tudomány nyelve nemzeti lett, az idegen nyelvek tanulására éppen szintiszta magyar voltuk miatt nehézkesebb reformátusok természetszerűen hátrányban maradtak azokkal szemben, akik a nagy

nemzetek nyelvén megjelent tudományos munkákat nehézség nélkül ismerhették meg; másrészt könnyen és vakmerően juthattak szóhoz a tudományosság emberei, azok, akik más nyelven megjelent tudományos munkák kivonatolásával, vagy komplikálásával alkotnak magyar eredetűt abban a tudatban, hogy a magyarnyelvű munkáról a külföld tudósai úgysem vesznek tudomást, szarkavoltuk tehát leplezetlenül maradhat; persze, ezek a sokszor élen parádézó áltudósok is a más nyelveket beszélők közül, tehát mindenestre kisebb számmal a reformátusok sorából kerülnek ki. De valljuk meg, ugyanabból az okból, amiért az oktatás-ügynél háttérbe szorulunk, a tudósképzésben sem versenyezhetünk a nálunk kedvezőbb anyagi helyzetben lévőkkel. Sem a magunk iskoláit nem bírjuk a tudományos kutatáshoz szükséges eszközökkel úgy felszerelni, sem külföldi tudományos kutató munkára nem tudjuk fiainkat úgy támogatni, mint az állam, vagy akár római katolikus testvéreink.

Ebből sem következik a félreállítás szükségessége. Meg kell szereznünk ismét a tudományos munkára képzés eszközeit. Ifjainknak alkalmat kell adni nyelvek tanulására. De addig is, míg a versenyt e téren is felvehetjük, van szép feladatunk, amelyre minden intelligens református ember képessé teheti magát. Hazánk és népünk megismeréséhez az adatok gyűjtésére senki sem lehet képesebb nálunk. Már megindult a honismertető és alföldkutató munka más kezdésben. Nekünk e téren nem szabad elmaradnunk. Minden község, minden egyházközség története, minden népszokás, minden népelet-sajátosság leírása egy-egy téglát ad a magyar nemzeti tudományosság épületéhez. Szolgáltatnunk kell ezeket a téglákat, hogy ne maradjon meg az a sokszor szomorú, sokszor neveléses állapot, melyszerint a tudományos pályára készülő magyar ifjú jobban megismerheti Európa bármelyik országának népét, életét, intézményeit, tudományát, íróit, mint a miéinket.

Évszázadokon át a protestántizmus volt Magyarországon minden szabadság-mozgalomnak fáklyavivője. De itt is megismétlődik az Uranosz és Kronosz meséje, hogy mindenkit a saját gyermekei taszítanak le a trónról. A protestántizmus csak pionírja volt a szabadságnak, nem triumfálója. Lelkiismereti és vallásszabadság van nálunk, azonban ennek ünnepelelt apostolai most már nem mi vagyunk, akik több évszázados keserves küzdelemmel kivívtuk, hanem az ugynevezett szabadgondolkodók, a vallástalanság és istentelenség hirdetői. A nemzeti elnyomatás végetért, politikai szabadság is van, az alsóbb néposztályok is jogokhoz ju-

tottak úgy, ahogy a mi eleink régidő óta sóvárogták. De most nem mi vagyunk a nemzeti hősök; még az sem bizonyos, hogy világhírű eleink valóban szolgálatot tettek-e a nemzeti szabadság ügyének, az meg egészen nyilvánvaló, hogy mi magunk nem vagyunk nemzeti szempontból olyan megbízhatók, mint azok, akik talán csak a gimnáziumban tanultak meg magyarul. A nemzeti gyűlölködés nemrég lezajlott éveiben a gáncs és kisebbités özöne zúdult a Tiszántúli nagy részt református magyarságára, mintha nem ebből a hazafi és nemzeti szempontból alsóbbrendűnek hirdetett részből került volna ki az előző korszak hatalmas és méltán csodált záróköve, valamint az új korszak magasztaló fundamentuma egyaránt.

Hagyján, ez csak ideigtartó ízetlenkedés s azt, hogy a magyar reformátusság nemzeti szempontból kívánnivalót hagyhatna, csak az hiszi el, aki látott már sastojságból kakukfiókat kelni. Ellenben azzal tisztában kell lennünk, hogy a politikai szabadságnak az egyenlősítésnek, a jogok kiterjesztésének onnantól fogva, hogy a népszabadság megszületett, sohasem mi leszünk a lehangosabb hirdetői, s annál kevésbé, mennél szélesebb körre terjednek a jogok. A mi nemzeti szabadelvűségünk lírai tenorja elvész a radikálisok éles diszkántja, vagy a kollektívizmussal hűveinek dühöngő basszusa mellett. Egyik-másik közülünk is megkísérli a régi jelszavakat öblösebb szájjal ismételve a szélsők túllicitálását, de legfeljebb rövid ideig tartó sikert érhet; mihelyt a másik bajnok melléugrik, egészen bizonyosan ő marad le a hordó tetejéről, a mi számunkra a demagógia nem teremhet bábért.

Am ez megint nem azt jelenti, hogy tehát vonuljunk vissza teljesen a politika küzdő teréről. Csak azt jelenti, hogy ne akarjunk olyan területen válni győztesekké, amely a mi számunkra idegen, hanem a magunk földjén s a magunk fegyvereivel vegyük fel a harcot. Mi nem akarhatjuk lefőzni Karakán Abszolont, hanem komolyan megcáfolni. Ami baj van a mai magyar politikai életben, mind abból ered, hogy a mi népünk nem eléggé tájékoztatott, hogy nagy szavaknál s nagy hazugságoknál alig hall egyebet a politikában. Középosztályunk — ami a nemzet szellemi és erkölcsi gerincét adná — alig van s ami van, nagyrészt függőhelyzetű. Azzal, hogy a nagyobbára protestáns birtokos nemesség háromnegyedrészétönkrement s új jövevényeknek adta át a helyét, nemcsak a vagyon szállt át, hanem a politikai befolyás is. Ha tehát azt akarjuk, hogy a politikai életben ismét számot tegyünk, nem a demagógia terén kell gyakorolni magunkat, hanem minden erőnkkel ar-

ra törekedni, hogy a népet felvilágosítsuk és erőteljes birtokos középosztály kialakulását előmozdítsuk. A gazdakörök, olvasóegyletek, népkönyvtárak sokszorosán kívánják a figyelmünket, hogy olyan szellemi táplálékhoz jusson a nép, amely elméjét igazán világosítja. A birtokos középosztály megmaradt csekély hányadát pedig minél inkább portálnunk, minden jó törekvésében támogatnunk kellene, minél több alkalmat adva számára az egyházi életben munkálkodásra. Sajnos, ebben a tekintetben inkább az ellenkező törekvéseket látjuk. Annak a társadalmi rétegnek pedig, amelyet most divat kizsákmányolnak nevezni, legalább is azt a nagyobb gazda részét, amely ha szerényebb mértékben is, a nagyatádi Szabó Istvánoknak egész seregét adhatná, irányítani és támogatni kell abban, hogy középosztállyá emelkedjék. Ha már annyira szűk látókörűek voltunk, hogy a magyar nemzeti életben s különösen a magyar reformátusság életében nagyon nagy érdemeket szerzett régi középosztályban még a nemzeti előhaladás oltárán elvérzése után sem láttunk egyebet Rák Bendénél, Pató Pálnál, nemirok-nemolvasók magyar nemesnél, legalább a helyére igyekezzünk olyanokat juttatni, akik a mi vérünkben valók, mert teremte Isten még magyart, ha mink is elfogyánk?

Amilyen mértékben haladt előre a politikai életben a népszerűség-keresés szükségessége, ugyanolyan mértékben hanyatlott alá nálunk a híres kálvinista erkölcsi fegyelem. A politikai felszabadulás meg az egyházi fegyelmezés alászállása csaknem egy időre esik. Ime, nem lett igaza Medgyesi Pálnak, aki azt gondolta, a földesurak önkényes hajlama és a jobbágyok megbotozhatása az oka a presbiteriális kormányzat elmaradásának. Mert most van ugyan presbiteriális kormányzatunk, de ha igaz a Kálvin tanítása, hogy az egyházi kormányzás mindenestül az erkölcsi fegyelmezésben áll, akkor a mi presbiteriális kormányzatunk nem érdemli az egyházi kormányzás nevet.

Igaz, hogy az egyházi fegyelem rendszer és kemény gyakorlásának alászállása után is még legalább egy jó félszázadon át megvolt Magyarországon is a köztudat a kálvinisták szigorú erkölcséről és puritánságáról. Vagy egy másik félszáz esztendő óta már az sincs. Nem akarok közismert szomorú valóságokat ismétetni, csak annyit mondok, hogy rosszabbak tán nem, de jobbak sem vagyunk hazánk bármelyik vallásfelekezeténél. Pedig nyilvánvaló, hogy erkölcsi megújulás nélkül nincs magyar fel-támadás. Ki tölti be a nemzet új életrekelésében a kovász szerepét, ha nem mi, akiket erre önmagunk belső, lelki szabálya köte-

lez? Ha ebben is megelőz bennünket valamelyik keresztyén testvér-egyház, gúnyyá lesz fejjünk felett egykor főbüszkeségünk, a puritán nevezet.

A puritánságot azonban nemcsak az erkölcsök tisztaságára értjük, hanem a külső életmód egyszerűségére. Eleink puritánok voltak ebben a vonatkozásban is. Azért van az, hogy a református lakosság, hacsak alkalma nyílt a maga sorsa felett rendelkezésre, minálunk is megvagyonosodott, bizonyára kisebb mértékben, mint más szerencsésebb viszonyok közt élő országok puritán népe és e vagyonokból — persze nem Carnegiehez hasonló méretekkel — mindig jutott közcélokra is. A nemzeti jólétnek, sőt önállóságnak is egyik főfeltétele a nemzeti vagyonosság. Nekünk tehát be lehet venni nemzeti programunkba az embereknek arra nevelését — ezt a nevelést természetesen önmagunkon kezdve —, hogy tisztán és emberiesen, de egyszerűen élve, a nemzeti vagyonosság erős tényezői legyünk.

Lehetne szó aztán olyan feladatainkról is, amelyeket bizony elhanyagoltunk. Kálvin a szegények, elhagyottak, betegek gondozását az elsőrendű egyházi feladatok közé sorozza. A mi magyar református eleink is emeltek ispotályokat, de meg kell vallanunk, hogy a szociális gondozás terén igen messze mögötte maradtunk mind az államnak, mind más vallásfelekezeteknek. Itt már nemcsak a zsidókról lehet szó, akik bámulatos összetartással és nagy áldozatkészséggel gondoskodnak bajbajutott hitsorsosairól s a szociális betegsegélyző-, te-metkező-intézményeknek egész sorozatát tartják fenn; hanem különösen római katolikus atyánkfiairól is, akik szintén szépen kiépítették szociális szervezeteiket s kétségkívül nagyon megnövekedett erejük jórészt ennek köszönhetik. A szociális munka olyan nagyméretű és olyan sokágú, hogy ezzel részletesen foglalkozni s a magyar református közvélemény elé bő programot adni a legelső feladatok közé tartoznék. Most csak egyetlen kérdést érintek: az ifjúságunk vezetését és támogatását. Mindennek vége, ha a jövőt elveszítjük. Abban a könnyű bizonytalanságban, amelynek a mai ifjúság elébe néz, mi nem hagyhatjuk magára a magunk ifjúságát. Ennek talán még nehezebb a helyzete, mint bármelyik más vallás követőinek. A megélhetési alkalmak hova inkább összeszorulnak előtte. Nem támogatja őket sem nagybirtok, sem nagytőke, sem nagy köztekintély. Meg kell őket edzenünk s ellátnunk teljes fegyverzetel, hogy a maguk erejével tegyék magukat nélkülözhetetlenné.

Nem kevésbé a nemzeti boldogság biztosításához tartozik az evangéliumi igaz hit

ébredés és terjesztése is. Közönyös a vallás és vallásosság iránt csak az lehet, aki annak számbavehető hatást nem tulajdonít. Azt a ma sokszor hallott nézetet: mindegy nekem, melyik templomba jár, csak higgyen Istent és becsületes hazafi legyen, csak az teheti magáévá, aki nincs meggyőződve arról, hogy az ő vallása valamennyi vallás között mégis a legjobb. A mi őseink bizonyára nem tekintették közömbösnek, hogy Jézus Krisztus követőinek melyik csoportjához tartoznak, mert különben inkább apátúrnak mentek volna, mint gályarabnak. Nekünk tehát, akik a magunk vallását Jézus Krisztus evangéliumával egyezőnek s az idéző Urral legbizonyosabban egybekapcsolónak tudjuk, mindent el kell követnünk, hogy ennek a kapcsolatnak áldásában minél több magyar testvérünket részesíthessük. — Vétkezik, aki magyarok közt vallás miatt egyenlenséget okoz. De a bűnösnel is gyarlóbb, aki mihelyt veszedelmet lát, az első éjjel megtagadja Krisztust. A legszebb férfierényekre, bátorságra és hűségre neveljük azt, akit a Krisztus mellett rendületlen megállásra tanítunk, tehát a nemzeti értéket gyarapítjuk benne. Am ha ettől a nagyszerű hatástól eltekintünk is, magával azzal szolgálattal teszünk a nemzetnek, hogy fiait hozzávezetjük az Ur Krisztushoz, mivelhogy aki igazán Ővele együtt van, a világ hányattatásai közt is nyugodt és megelégedett, tünni és szenvedni tud, s minden áldozatra kész mert Jézus Krisztus által boldogság és üdvösség van mind ezen, mind a másvilágon.

Butorszállítást

zárt és nyitott kocsikkal helyben és vidékre méltányos árban eszközöl

Gönczi és Társa

nemzetközi szállítmányozási vállalat. Magy. kir. államvasutakbelvárosi feladó állomása. Mavart ügynökség; a MÁV szállítási vállalata. Klauzál-tér; Aradi-utca sarok. Telefon 33—44.

Értesitem Református Testvéreimet,
hogy mindenféle régi

TOLLAT

ve s z e k, vagy újért kicserélek. Ágyneműbe való új tollat a legméltányosabb árban házhoz szállítok.

Esetleg levelezőlapon szíves megkeresést kér
vitéz FARKAS JÓZSEF

Somogyitelep, XXIV. utca 950. szám.

HIREK

Istentiszteletek sorrendje:

oktató lelkészek).

F. hó 23.-án, vasárnap d. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet, d. u. 6 órakor hálaadás (Bakó L. lelkész); d. e. 9 és 11 órai kezdettel ifjúsági istentiszteletek (dr. Ilyés Endre és Durkó Gábor hit-

Énekek heti sorrendje.

Istentiszteleteken:

Október 22.-én, szombaton d. u.

Kezdőének 135. 1.
Főének 135. 2. 3.
Záróének 135. 4.

Október 23.-án, vasárnap d. e.

Kezdőének 6.
Főének 86. 1. 2.
Pred. előtt 89. 5.
Záróének 86. 9. 10.

Október 23.-án, vasárnap d. u.

Kezdőének 129. 1.
Főének 129. 2. 3.
Záróének 129. 4.

Okt. 24.-én d. u. bűnbánati istentisztelet:

Kezdőének 13.
Főének 194. 1. 2. 3.
Pred. előtt LXV. 2.
Záróének 194. 7. 8.

Október 25.-én, kedden d. u.

Kezdőének 19.
Főének 195. 1. 2. 3.
Pred. előtt LXI. 1.
Záróének 195. 5. 6.

Október 26.-án, szerdán d. u.

Kezdőének 20.
Főének 196. 1. 2. 3.
Pred. előtt CXXX. 1.
Záróének 196. 6.

Október 27.-én, csütörtökön d. u.

Kezdőének 13.
Főének 197. 1. 2. 3.
Pred. előtt 260. 3.
Záróének 197. 7.

Október 28.-án, pénteken d. u.

Kezdőének 19.
Főének XXXVIII. 1. 2.
Pred. előtt 263. 1.
Záróének XXXVIII. 5.

A reformáció áldásáról fog beszélni Bakó László lelkész a hétfőn kezdődő bűnbánati héten, amely egyszersmind előkészítés is lesz október 31.-iki úrvacsoraosztásunkhoz.

Délutáni istentiszteleteinket f. hó 24-től kezdődőleg az eddigi 6 óra ikezdettel szemben 5 órakor kezdjük. Ugyanesak 5 órai kezdettel fogjuk tartani hétfői bibliaóráinkat is. A hétfővel kezdődő bűnbánati hét istentiszteleteit már 5 órai kezdettel tartjuk.

Közös reformációi ünnepséget tartunk protestáns testvéreinkkel okt. 30.-án, vasárnap d.u. fél hat órai kezdettel a Tisza-szálló nagytermében. Az ünnepséget gazdag műsorral az Országos Bethlen Gábor Szövetség Szegedi Fiókja rendezi s arra beléptidij nem lesz. Lapunk legközelebbi számában hozzuk a részletes programot.

Személyi hírek. Antalffy László ny. tábori főesperest a katonák lelki gondozása terén végzett buzgó munkásságáért a Kormányzó Ur a signum laudissal tüntette ki. — Baksay Andor tanító megszerezte a tanító- és tanítónőképzők gyakorló iskoláiban való működésre szóló képesítést. — Csapó Péter nyug. öcsödi lelkész 73 éves korában meghalt. Az elhunytban dr. Veress Béláné testvérünk édesapját gyászolja.

Rövid hírek. Egyházközségi közgyűlésünket, amely folyó hó 16.-án határozatképtelen volt, folyó hó 23.-án d.e. 11 órai kezdettel az egyház tanácstermében tartjuk, amikor is a megjelentek számára való tekintet nélkül fogunk határozni. — A Buday Kálmán-alapítvány ezidei kamatait, 27 pengő 30 fillért Jancsó László V. oszt. reálgyimn. tanuló kapta. — Okt. 15.-én, szombat esti 7 órára hirdetett Buday Árpád dr.: Misztériumos vallások című előadását közbejött akadály miatt okt. 22.-én este fél 7 órakor tartja meg a bölcészeti kar archeológiai intézetének tantermében (Szukováthy-tér).

A Kálvinista Körből 15.-én tartotta a kör az első »csendes órát« megkezdett munkarendjében Bakó László lelkész vezetése alatt biztató jelével annak, hogy a résztvevők száma szaporodni fog és a »csendes órák« hitmélyítő célkitűzése a lelkek kielégítése által megvalósul. A legközelebbi »csendes óra« november 19.-én délután 6 órakor lesz ugyanesak a kör olvasótermében. — A reformáció forduló alkalmával rendezendő emlékűnnepre nemcsak a kör tagjait hívja meg az elnökség, hanem a katonai egyházat, a testvér protestáns férfiegyháztagokat is, hogy ezáltal is kifejezésre juttassa a protestáns egységet és közösséget. Az emlékbeszédet Harsányi Pál esperes tartja. A vacsorára 25.-étől lehet már feliratkozni a kör olvasótermében kitett

íven. — A felolvasások, illetve szabad előadások sorozatát november 12.-én kezdi meg a kör. Az első előadó dr. Gyulay Zoltán egyetemi magántanár lesz.

A Szegedi Református Énekkar elhunyt alapító és pártolótagjai emlékének áldoz, amikor boldog emlékezetű alapítótagja, özv. Lichtenegger Gyuláné halála évfordulóján 1932. évi november hó 5.-én este 8 órakor, megfelelően összeállított műsorral házi hangversenyt rendez. A hangversenyt az egyházközség tanácstermében tartja. Belépődíjat nem szed. Műsormegváltás címén a kottaalap javára önkéntes adományokat elfogad. A hangversenyre az énekkar szeretettel hívja és várja alapító, pártoló tagjait és az érdeklődő egyháztagokat.

Eszperantó tanfolyamot kezd az Egyetemi Bethlen Gábor Körben Szócs Pál a Magyar Esperantó Egyesület budapesti főtitkára, a Nemzetközi Esperantó Múzeum magyarországi képviselője. A kurzuson az egyesületen kívül állókat is szívesen lát az Elnökség. Megbeszélés vasárnap — 23.-án — délelőtt fél 12-kor.

Az Egyetemi Bethlen Gábor Kör első könyvismertető és vitaestjét folyó hó 26.-án, szerdán este tartja pontosan fél nyolc órai kezdettel a tanácssteremben.

Bibliakör. A Kör tagjai részére Bakó László nagytiszteletű Ur minden esütörtökön este fél nyolc órai kezdettel bibliaórárt tart a lelkészi hivatal helyiségében. A legközelebbi 24.-én lesz.

A szegedi KIE hírei. Az elmúlt szerdán este fél 8 órai kezdettel tartotta a KIE leány csoportja szezonnyitó összejövetelét, ahol Szalay Erzsébet diakonissza testvér elvállalta a titkári teendőket végzését, így a leánycsoport vezetését. A pénztári teendőket Tussy Rózsira bízták. Jövő héten szerdán este fél 8 órai kezdettel bibliaórárt tart Erzsébet testvér. Ugyanesak a jövő héten az evangélikus diakonissza Emmy testvér vezetése mellett német nyelvkurzus kezdődik, kezdők számára. A tagfelvétel folyik. Jelentkezni lehet a lelkészi hivatalban és a hivatalos helyiségben. (Fodor-u. 7.)

Dr. Ravasz László, dunamelléki püspök felé fordult az egész magyar reformátusság figyelme 50-ik születésnapja alkalmából. A budapesti egyházmegye vezetősége, mint a hozzá legközelebb álló egyházi közület az egész magyar reformátusság nevében köszöntötte őt a nevezetes évforduló alkalmából. Dr. Ravasz László az üdvözlésre adott válaszában ezeket mondotta:

Az 50 esztendő kiemelkedő hely — messzire lehet látni rajta, előre is, hátra is, — talán az a pont, ahol egy életen keresztül legszélesebb a látóhatár, legmélyebb a távlat, legmesszibb a kilátás. Még rózsá-

val és virágos láncsal van borítva a határkő, de látszik rajta a moh és érzik a hűvössége. Alulról, mélyről nagy, hódító hidegségek kúsznak fel és ülnek meg benne, de felülről még süt a napnak minden melege és körülöttünk a földnek gazdagsága egész igéző pompájában mosolyog, akárcsak az olyan szeptemberben, mint amilyen ez a mai nap is. Amint ott ülök, elmennek előttem az elmúlt éveknek az emlékei. Furesza processzió! Ha abból a szempontból nézem, hogy mit tudtam alkotni e 10 esztendő alatt és mit tudok felmutatni látható, kézzelfogható eredményképpen, akkor ott ülök, mint egy szegény koldus, aki merőn nézi üres kezét. Ha azt kérdelem, mi mindent mulasztottam el, mi mindenről feledkeztem meg, mi mindenre nem volt erőm, mi minden munkában akadályozott meg a szakadatlanul küzdő ó-ember és a mindnyájunkkal közös, egyetemes gyarlóság: érzem, hogy hamueső hull kezembe, mea culpámnak hamuesője, amit a fejemre kell hintennem. Ha azt kérdezem, hogy azok az emberek, akik velem voltak, milyen szívvel voltak irányomban, én milyen szívvel voltam velük szemben; szépnek, jónak találtam-e azt, hogy munkatársakkal, barátokkal küzdje meg az ember a maga életét, akkor jöttök ti, elvonultok mellettem és a kezem tele lesz baráti szereteteknek a rózsaleveleivel. Köszönöm és szívemre szorítom. Ha arra gondolok, miért küldött el Isten és mit vár tőlem, akkor mintha csodát látnék kezemen, mert látom, hogy tele van piros buzaszemekkel, igével. Tele volt mindig, mennyi hullott el belőle, mennyinek nem voltam hű sáfára, de valami égi kegyelem újra adja, újra szórja általam. Nekem megvan az a nagy kiváltságom, nagy diadalmam, hogy egy darab tövises és bogáncskórós földön, melyet magyarnak neveznek, egy ősi örökségen, melyet református anyaszentegyháznak neveznek, ezeket a piros buzaszemeket hintem tovább, hol vidáman, hol könnyesen, de mindig bizakodva és csöndes óráimban előre hallva a nagy aratások boldog énekét. Most itt az ötvenedik évben megállva, még jobban érzem, mennyire élő kapocsá lettem a nemzedékek között. Meg volt az a nagy ajándékom, hogy a velem egykorúakkal belső lelkikapcsolatot tudtam tartani. Megadtott az a nagy ajándék és nagy jutalom, hogy utánam jövő nemzedékek, akik nekem vagy ténylegesen — iskola szerint — vagy pedig lélek szerint tanítványaim és lelki gyermekeim voltak, itt állanak megettem, mint oszlopemberek, velünk együtt hordják a terhét annak a nagy boltozatnak, amely a mi egész magyar jövőnk és hordják úgy, hogy egy porszem sem fog megrendülni, egy ékítmény sem fog lehullani akkor, amikor én elköszönök.«

UJSZEGEDI MISSZIÓI EGYHÁZ

Istentiszteletek sorrendje:

F. hó 23.-án, vasárnap d. e. 9 órakor istentisztelet Ujszegeden (Hadházy Pál sl.); d. e. fél 11-kor istentisztelet Pusztamérgesen (Teleki S. lelkész); d.u. fél 3-kor istentisztelet és urvacsoraosztás Szőregen (Hadházy Pál sl.); d.u. fél 5 órakor istentisztelet és urvacsoraosztás Deszken (Hadházy Pál sl.).

F. hó 30.-án d.e. 9 órakor istentisztelet Ujszegeden; d.e. 11 órakor istentisztelet és urvacsoraosztás Felsőpusztaszeren.

F. hó 31.-én, a reformáció emlékűnnapján d.e. 9 órakor istentisztelet és urvacsoraosztás Ujszegeden. D.u. fél 4 órakor istentisztelet és urvacsoraosztás Kisteleken.

Gázcgyár városi irodájában

és mintatermeiben gáztakarék-tűzhelyek és autógéiserék stb.

havi részletre

Kölcsey-utca 11.

Telefon: 30—62.

Óra, ékszer

vásárlásnál
javításnál
eladásnál

forduljon bizalommal TÓTH ÓRÁS-hoz,
Kölcsey-u. 7. Nagy óra-ékszerjavító műhely!

Felelős kiadó:

TELEKI SÁNDOR lelkész

Előfizetés: havonként 50 fillér.

Egyes szám ára 15 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ref. lelkészi hivatal, Szeged.

Megjelenik: hetenként szombaton.

Nyomja: a Prometheus-nyomda, Szeged.

KIR. ÜGYÉSZSÉG

H. Széchenyi tér.